

Forfatter: Ploug, Carl

Titel: De nordiske Naturforskere. (1847.)

Citation: Ploug, Carl: "De nordiske Naturforskere. (1847.)", i Ploug, Carl: *Samlede Digte*, 1876, s. 166. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-plough01-shoot-workid71058/facsimile.pdf> (tilgået 28. september 2021)

Anvendt udgave: Samlede Digte

De nordiske Naturforskere.

(1847.)

1.

I Roskilde Domkirke.

Velkomne, Præster fra Naturens Kirke,
Til den, som Menneskenes Haand har bygt!
Velkomne I, som travlt i Verden virke,
Til Fredens Bolig, Hvilestedet trygt!
Her sprudle ej de Livets friske Kilder,
Hvoraf I øste Kundskabs rige Magt;
Den Troens Kraft, som højned disse Piller,
Er med sin ædle Kunst i Graven lagt.

Og dog har Døden denne Hal ej mærket: —
Her stiger Andagts Højsang, fuld og ren,
Og Kunstens Liv sig rører end i Værket,
Og Stemmer tale her fra hver en Sten;
Thi Danmarks Saga vandrer om herinde
Fra Grav til Grav med Griffen i sin Haand,
Og frisker op hvert halvt udslettet Minde
Og maner de henfarne Tidens Aand.

Og Saga tegner ikke blot det Svundne,
Dets Kammers Nat, dets lysende Bedrift,
Men Før og Nu og Efter staa forbundne
Til Fæt i hendes klare Billedskrift:
Det Storheds Aandepust, I her fornemme,
Det skal I drikke Mod og Styrke af,
Og under Livets Gjerning aldrig glemme,
Hvad I har følt ved Margaretas Grav!

2.

Naturkræfterne.

Staar jeg ved et Fossefald,
Lig et Brudeslør hængt paa Hardangerfjelds Skulder,
Eller dybt i Faluns Hal,
Hvor Metalklumper Kobolten ruller;
Ser jeg Hekla i sin Glands
Slikke Himmels Sky med sin blodrøde Tunge,
Eller Vesterhavets Dands,
Naar til Høstgilde Stormene sjunge;
— Da skygger Alvor paa min Sjæl,
Ringe da føler jeg mit Selv;
I Naturens Storhed tabt,
Jeg beundrer dens vældige Kraft.

Men naar jeg ved Sundets Brod
I den dæmrende Skov med min Elskede vaaker,
Medens Aftens dybe Fred
Ej forstyrrer de drømmende Tanker;
Og naar hendes Lokker rigt
Vælde ned om min Axel, hvortil hun sig hælder,
Mens sit Hjertes Heltodigt
Hun i bævende Kys mig fortæller;
— Da mærker jeg, Naturens Magt,
Er i Menneskets Bryst nedlagt,
Og i Kvinden, jeg har kjær,
Er al Skabningens Krone mig nær.

Ser jeg Elementers Kamp
Overmandet at trælle for Vinding og Nytte,
Og en Hatfuld sydet Damp
Tidens Maal, Rummets Afstande flytte;
Kan lidt Æther for min Mund
Puste Livslyset ud og igjen la' det skinne,
Og kan Videnskaben Grund
I Kartoffernes Kolera finde;
— Da jeg takker hver Den, hvis Aand
Lagde Naturens Kraft i Baand,
Ta'r ærbødig af min Hat,
Naar man nævner mig Jackson og Watt.

Men naar ved et Glædeslag
Druens duftende Blod i Pokalene rinder,
Og i lange, fulde Drag
Bag min tørstende Læbe forsvinder,
— O, da sker et Underværk,
Livet taber sit Tryk og dets Smerte sin Drøjde;
Som en Guddom stolt og stærk,
Svæver jeg paa Tilværelsens Højde.
Da priser jeg den „heders man“,
Som, da Jorden var ødt af Vaand,
Ranken plantede paany
Og en Doktorhat vandt sig -- af Bly.

Hører da min Theori:
Man skal agte det Skjønne saa højt som det Sande
Og med Livets Poesi
Dets dybsindigste Idrætter blande;
At forstaa Naturen ret,
Det vil sige: at skjønne paa Alt, hvad den yder;
Han begriber den kun slet,
Som dens lifligste Gaver forskyder.
Hver, som Naturen elsker tro,
Føler, at han maa elske To,
Og sit Glas at tømme veed.
— Nu saa kom da og gjør mig Besked!

Til Lundenserne.

(1866).

Der gaar et Sund mellem tvende Lande,
Som „skiller ej, men binder“ Kyst til Kyst,
Et sølvkiart Brudeslør om Danmarks Pande,
Et vatret Axelskærf om Sveas Bryst!
Kort er kun Somrens Ynde Norden givet,
Men her er senest Høst og tidligst Vaar;
Friskt strømmer gennem mange Aarer Livet,
— Dets Hjerteslag i disse Bølger slaar.

Derfor Naturen byggede Kullens Mure
Til Værn mod vilden Storm og Vinter vred,
Og Fredriks Slot blev sat som trofast Kurc
Ved Sundets Port, at vaage for dets Fred;
Men for mod Mørkets Magter kjækt at stride
Og vogte Livets Kilde, Hjertets Vaar,
Et Aandens Kronborg staar paa hver sin Side
I Axels Hus og Eskilds stille Gaard.

Og ærlig har de stridt, med baade Hænder,
Ryg imod Ryg, mod Fordom, Løgn og Had;
Og ærlig har de delt, som gode Frænder,
Hver Kampens Løn, hvert Sejrens Laurbærblad;